

Styre: Fakultet for kunst, musikk og design

Styresak: 67/21

Møtedato: 11. november

Dato:

Arkivsaksnr:

Forslag til prosess for behandling av UiB fram rapport ved KMD.

Henvisning til bakgrunnsdokumenter:

[uib_fram-rapport.pdf](#)

[S_74-21UiB-FRAM-Rammer-for-kvalitet-i-forskning.pdf](#)

Bakgrunn:

UiB FRAM er et prosjekt fra Forskningsutvalget ved UiB som startet i 2019 med den hensikt å gi institusjonen mer kunnskap om relevante rammebetingelser for kvalitet i forskning. Arbeidet inkluderte omfattende kartlegging av institusjonens forskningsaktivitet og rammer gjennom intervjuer, spørreundersøkelser til hele den vitenskapelige staben og dialogmøter med ledere og ansatte på ulike nivåer ved UiB. Rapporten fra arbeidet ble presentert juni 2021. Vurderingene og drøftingene herfra vil bli et viktig kunnskapsgrunnlag for UiBs arbeid med å utvikle ny strategi fra 2023. Den vil også være til god hjelp for KMD i vårt arbeid med å styrke vår forskning og dens rammevilkår.

KMD sin deltagelse i spørreundersøkelse

Spørreundersøkelsen ble gjennomført høsten 2020. Svarprosenten ved KMD var på 35,8 %, den laveste av alle fakultetene på UiB (N=67). Særlig mange lektorstillinger ved KMD kan ha bidratt til å trekke svarprosenten noe ned ved vårt fakultet (23 % på KMD fremfor 15 % på HF og 7 % ved andre fakultet). Svarprosenten på hele UiB var på 46 %.

Spørreundersøkelsen blant de ansatte åpnet også for kommentarer i fritekst. De skriftlige innspillene og kommentarene fra KMD varierer i antall fra 4 ansatte og opp til 15 på noen av spørsmålene. På områdene om karriereutvikling, samarbeid og nettverk, forskningsadministrativ støtte, finansiering og ressurser, har mellom 3 og 6 ansatte gitt skriftlige kommentarer. Vi har valgt å legge frem vedlegget med kommentarene, men i fare for å gjenkjenne kommentarer da svarprosenten er lav, unntar vi vedlegget for offentlighet. Saken har vært lagt frem og behandlet i Utvalg for forskning og forskerutdanning (UFF) 11. oktober og utvalget kom med innspill til oppfølging av planen ved KMD (se vedlegg?)

Forslag til vedtak:

Fakultetstyret tar UiB Fram rapporten til orientering med de innspill til oppfølging som kom frem i møtet. Videre bes det om at Utvalg for forskning og forskerutdanning (UFF) følger opp rapporten etter planen, og melder tilbake til fakultetstyret i møtet 10. februar 2022

Frode Thorsen
Dekan

Synnøve Myhre
Fakultetsdirektør

Vedlegg:

-

Vedlegg:

Forslag til prosess for behandling av UiB FRAM rapport ved KMD.

Innledning.

UiB FRAM er et prosjekt fra Forskningsutvalget ved UiB, startet i 2019 med den hensikt å gi institusjonen mer kunnskap om relevante rammebetingelser for kvalitet i forskning. Arbeidet inkluderte omfattende kartlegging av institusjonens forskningsaktivitet og rammer, gjennom intervjuer, spørreundersøkelser til hele den vitenskapelige staben og dialogmøter med ledere og ansatte på ulike nivåer ved UiB. Rapporten fra arbeidet ble presentert juni 2021. Vurderingene og drøftingene herfra vil bli et viktig kunnskapsgrunnlag for UiBs arbeid med å utvikle ny strategi fra 2023. Den vil også være til god hjelp for KMD i vårt arbeid med å styrke vår forskning og dens rammevilkår. I det følgende gis sammenfatninger av rapportens sammendrag, anbefalinger, samt KMDs deltagelse og resultater.

Sammenfatning av rapportens sammendrag

UiB FRAM-rapporten gjennomgår rammebetingelser for kvalitet i forskning, belyser ulike aspekter som hemmer eller fremmer forskningskvalitet i fagmiljøene ved UiB, og kommer med anbefalinger til områder der det er behov for oppfølging. Rammebetingelser omfatter i denne sammenheng strukturelle forhold som påvirker oppgaver, handlingsrom og betingelser til den enkelte forsker og forskningsmiljøer. Begrepet kan omfatte alt fra økonomi og regelverk til mer overordnede prinsipper og verdier som har betydning for handlingsrommet til et fagmiljø eller en forsker.

Noen rammebetingelser er særlig framhevet og har fått egne underkapitler i rapporten:

- **Deling og fagfelleskap**
Undersøkelsen viser at forskere og instituttledere i hovedsak oppfatter at rammer som forskningsfrihet, fagfelleskap og delingskultur er til stede ved UiB. Det er sterk korrelasjon mellom i hvilken grad man er tilfreds med forskningstid, og andre forhold som akademisk frihet, kapasitet til søknadsskriving og intern kultur.
- **Vitenskapelig publisering**
Tid til å forske utpeker seg som den mest avgjørende forutsetningen for forskningskvalitet. Både den samlede reelle forskningstiden og mangelen på sammenhengende tidsflater synes å være en utfordring for mange.
- **Rekruttering, karriere- og kompetanseutvikling**
Spørreundersøkelsen indikerer at ansatte ser et behov for økt vektlegging og utviding av virkemiddelapparatet for rekruttering.
- **Gjennomslag på konkurransearenaer**
En viktig tilbakemelding i UiB fram-undersøkelsen er at UiB som institusjon og dens ledere bør ha forståelse for at det er viktig med både eksternfinansiering av forskning og forskning som foregår på basis av vår grunnfinansiering. Balansen mellom disse finansieringskildene kan være svært varierende for de ulike fagområdene.
- **Tverrfaglig samarbeid og nettverk**
Forholdet til partnere lokalt, nasjonalt og internasjonalt kan virke inn på muligheten for å drive forskning av høy kvalitet, og samarbeid og nettverk er den faktoren flest instituttledere trekker frem som mulighetsskapende for sitt institutt. Sterke internasjonale nettverk innen mange fagmiljø og videreføring av disse fremstår som en viktig mulighet for å dyrke kultur for

høy forskningskvalitet. Mulighetene for å bygge strukturer rundt tverrfaglige satsinger internt i organisasjonen er et klart fortrinn hos breddeuniversitetene.

- **Forskningsinfrastruktur**

Kontinuerlig utvikling, etablering og fornyelse av forskningsinfrastruktur er sentrale rammer for å utvikle og beholde gode forskningsmiljø. En stor andel ansatte ved UiB peker på at de mangler tilgang på nødvendig infrastruktur, teknisk support og vedlikehold av eksisterende utstyr.

- **Forskningsstøtte**

Nærmere halvparten av de ansatte mener det er behov for endringer i den forskningsadministrative støtten i stor eller svært stor grad. Det blir særlig meldt om behov for støtte i de ulike prosjektfasene, samt kapasitet og kompetanse i støtteapparatet.

- **Forskningsledelse**

- Tilbakemeldingene fra de ansatte er at tid er noe av det viktigste for å lykkes. En viktig lederoppgave er å organisere virksomheten slik at de sikrer at de kombinerte stillingene (undervisning og forskning) reelt sett er kombinerte. Det å forstå og utvikle fagfellesskapet er den mest avgjørende egenskapen hos forskningslederen.

Anbefalinger:

Arbeids- og styringsgruppens anbefalinger kan oppsummeres slik (se utdyping av disse punktene nedenfor):

- Styrke sammenhengende tid til forskning
- Videreutvikle arbeidsmiljø og fagfellesskap
- Styrke og tydeliggjøre forskningsledelse
- Styrke forskningsstøtte og finansiering
- Styrke rekruttering og karriereutvikling
- Videreutvikle forskningsbasert utdanning
- Styrke rammene for tverrfaglighet
- Videreutvikle rammer for forskningsinfrastruktur

KMDs deltagelse i spørreundersøkelse

Spørreundersøkelsen ble gjennomført høsten 2020. Svarprosenten ved KMD på 35,8 % (N=67, den laveste av alle fakultetene på UiB). Særlig mange lektorstillinger (23 % på KMD fremfor 15 % på HF og 7 % ved andre fakultet) kan ha bidratt til å trekke svarprosenten noe ned ved KMD. Svarprosenten på hele UiB var på 46 %.

Spørreundersøkelsen blant de ansatte åpnet for kommentarer i fritekst. De skriftlige innspillene og kommentarene fra KMD varierer i antall fra 4 ansatte og opp til 15 på noen av spørsmålene. På områdene om karriereutvikling, samarbeid og nettverk, forskningsadministrativ støtte, finansiering og ressurser, har mellom 3 og 6 ansatte gitt skriftlige kommentarer. Vi har valgt å legge frem vedlegget med kommentarene, men i fare for å gjenkjenne kommentarer da svarprosenten er lav, unntar vi vedlegget for offentlighet (se vedlegg).

Resultater for KMD

I det følgende vil vi trekke frem noen resultater som er viktige for vurderingen av videre arbeid med forskningen ved KMD.

Blant de mer positive resultatene for KMD er en relativt høy skår (3,81) på opplevd sammenheng mellom undervisning og forskning. (s. 29)

KMD skiller seg ut med den klart laveste skåren (3,2) for delingskultur (s. 34). Særlig Kunstakademiet vurderer delingskultur lavt (2,4). Samtidig vurderer KMDs respondenter andre sider ved den interne fagkulturen en del høyere: Gode faglige diskusjoner (3,5), rom for utprøving av nye ideer (3,9), tverrfaglig samarbeid (3,9). Disse verdiene er likevel blant de laveste på UiB. Det er interessant å merke seg at de instituttene som skårer høyest på ekstern finansiering og publisering fremhever fagmiljø som en av sine største styrker (s. 33). KMDs instituttledere plasserer både eksternt finansiert forskning og synlighet av kunstnerisk utviklingsarbeid i tellekantsystemet under trusler.

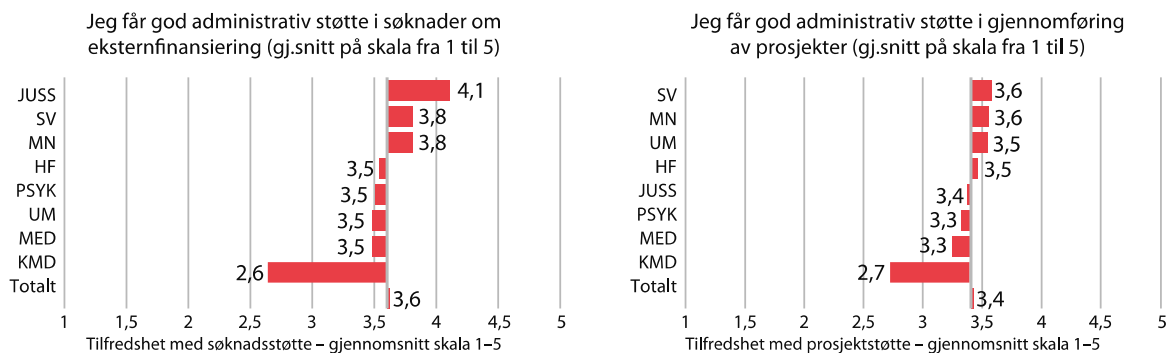
KMD er i en spesiell stilling når det gjelder registrering av vitenskapelige publikasjoner og resultater av kunstnerisk utviklingsarbeid. Mens publikasjoner fra musikkvitenskap og musikkterapi skal registreres i CRISTin, er det ikke tilsvarende nasjonale krav til registrering av kunstnerisk utviklingsarbeid. CRISTin har så langt ikke vært utviklet for registrering av kunstnerisk utviklingsarbeid, men det pågår et nasjonalt koordinert arbeid i regi av Unit og UHR-KDA for å endre på dette. Nåværende situasjon gjør at denne delen av forskningen er mindre synlig overfor fagfeller nasjonalt og internasjonalt, men også internt ved UiB (s. 40).

KMD har gjennomgående relativt lave vurderinger på alle spørsmål knyttet til ekstern finansiering, som det fremgår av tabell 5.6 (s. 49):

Tabell 5.6 Fakultetenes svar knyttet til forhold omkring eksternfinansiering, Fargekoder representerer positive (blå) til negative (røde) vurderinger for hver variabel.

FAKULTET	[institutt] arbeider systematisk med å utvikle og bedre kompetansen for innhenting av eksterne prosjektmidler	Økonomiske rammene jeg trenger til forskningen min	Eksterne forskningsmidler som tillater langsiktig perspektiv på forskningen	God administrativ støtte i søknader om ekstern finansiering	Tid til å søke om eksterne prosjektmidler
HF	3,9	3,5	2,2	3,5	2,6
JUSS	4,0	4,2	2,5	4,1	2,9
MN	3,8	3,8	3,2	3,7	3,4
MED	4,0	3,3	3,0	3,5	3,0
PSYK	3,3	3,0	2,7	3,5	2,7
SV	3,6	3,7	3,2	3,8	3,1
KMD	3,3	3,1	2,4	2,6	2,4
UM	3,6	3,1	2,4	3,5	3,7
TOTALT	3,8	3,5	2,9	3,6	3,0

KMD skiller seg klart ut med lavest gjennomsnittlig score på de fleste spørsmål om administrativ støtte til ekstern finansiering og prosjektgjennomføring. Figur 5.13 (s. 59) viser også dette:

Figur 5.13 Administrativ støtte til søknader og prosjektgjennomføring. Avvik fra gjennomsnitt.

Den lave scoren bør vi vurdere i sammenheng med at vi generelt har en lav andel av bidrag og oppdragsaktivitet for kunstnerisk utviklingsarbeid ved KMD. (Til gjengjeld har vi en høy andel på musikkterapi.) Hovedårsaken er få finansieringskilder. I hovedsak baserer fakultetet aktiviteten på grunnbevilgning og tildelinger fra program for kunstnerisk utvikling (PKU).

KMDs ansatte gir kritiske tilbakemeldinger også om forskningsledelse, jmf. tabell 5.8 (s. 62):

Tabell 5.8 Gjennomsnitt enighet i påstander om institutt. Se vedlegg for dokumentasjon av variabler. Fargekoder representerer positive (blå) til negative (røde) vurderinger for hver variabel.

Fakultet	Ambisjoner	Rom for teoriutvikling	Rekruttering	Utvikle unge	God interaksjon mellom forskergrupper	Bevissthet om etikk	Sammenheng forskning-undervisning	Søknadskompetanse
HF	4,0	4,1	3,4	3,6	3,0	4,0	3,6	3,9
JUS	4,4	4,4	3,7	4,0	3,9	4,0	4,0	4,0
MN	4,2	4,2	3,5	3,6	3,2	3,8	3,6	3,8
MED	4,4	3,8	3,2	3,5	3,2	4,1	3,3	4,0
PS	3,8	3,8	3,3	3,3	3,3	4,1	3,5	3,3
SV	4,0	4,2	3,5	3,6	3,0	4,1	3,6	3,6
UM	3,9	4,6	3,4	3,4	3,4	3,7	2,8	3,6
KMD	4,1	3,5	3,4	3,3	3,2	3,7	3,8	3,3
Gj.snitt	4,2	4,0	3,4	3,6	3,2	4,0	3,5	3,8

Mens KMD er i den positive enden på spørsmål om ambisjoner og sammenheng mellom forskning og undervisning, har vi blant de laveste verdiene på variablene som omhandler «rom for teoriutvikling», «utvikle unge talenter», «bevissthet om etikk» og «søknadskompetanse».

Det er dermed ikke overraskende at ansatte ved KMD melder større endringsbehov enn ansatte på andre fakulteter i de aller fleste kategorier, særlig forskningsinfrastruktur, forskningsadministrativ støtte, søknadskompetanse, samarbeid og nettverk og fagmiljø og intern kultur, jmf. tabell 5.9 (s. 64):

Tabell 5.9 Endringsbehov etter fakultet. Fargekoder representerer positive (blå) til negative (røde) vurderinger for hver variabel.

Fakultet	Forsknings- basert undervisning	Forsknings- infrastruktur	Forsknings- administrativ støtte	Søknads- kompetanse	Samarbeid og nettverk	Fagmiljø og intern kultur	Rekrutte- ringspraksis	Karriere- utvikling	Finansiering/ ressurser	Forskningstid
HF	3,3	3,2	3,2	3,4	3,5	3,5	3,3	3,5	3,7	4,0
JUSS	3,0	2,9	3,4	3,2	3,2	2,8	3,2	3,2	3,5	3,8
MN	3,1	3,1	3,1	3,2	3,3	3,3	3,3	3,5	3,5	3,5
MED	3,2	3,4	3,5	3,4	3,5	3,4	3,5	3,6	3,9	3,7
PS	3,1	3,3	3,5	3,5	3,2	3,2	3,3	3,5	3,7	3,9
SV	3,3	3,2	3,2	3,3	3,4	3,6	3,5	3,6	3,6	3,9
UM	3,1	3,2	3,2	3,4	3,3	3,4	3,2	3,3	3,9	3,6
KMD	3,3	3,6	3,7	3,8	3,6	3,7	3,5	3,5	3,7	3,8
Gj. snitt	3,2	3,2	3,3	3,3	3,4	3,4	3,4	3,5	3,7	3,7

Oppsummert er ansatte ved KMD gjennomgående mer kritiske til rammer for forskning, enn kollegene UiBs andre fakulteter. Det kan antas å henge sammen med både finansieringssystemet for kunstnerisk utviklingsarbeid, og virksomhetsoverdragelsen og opprettelse av et nytt fakultet med sentraliserte fellesfunksjoner for administrasjon og tekniske tjenester.

Anbefalinger fra UiB FRAM-rapporten (hele UiB)

Styrke sammenhengende tid til forskning

Forvaltning av tid er et hovedtema som går igjen i UiB FRAM-undersøkelsen, og dette reiser spørsmålet om hvordan det kan tilrettelegges for tilstrekkelig og *sammenhengende tid* til forskning i fagmiljøene. Organisering av tid til både forskning og undervisning må sees i sammenheng.

Videreutvikle arbeidsmiljø og fagfelleskap

UiB FRAM-undersøkelsen viser at det er sammenheng mellom velfungerende fagfelleskap og kvalitet i forskning. Det kan tyde på at mange ansatte har behov for mer tid til deltagelse i fagfellesskapet, flere formelle og uformelle møteplasser internt og på tvers, mer mentorering, deling og åpen kritisk diskurs. Det anbefales derfor at det rettes et særlig søkelys på hvordan gode fagfellesskap kan utvikles.

Videreutvikle forskningsbasert utdanning

Forståelsen av begrepet forskningsbasert utdanning spenner fra at studentene skal undervises av forskere på de aktuelle fagområdene, til at studentene selv deltar aktivt i forskningsprosesser. En tett kobling mellom forskning og utdanning er fortrinnet og kvaliteten UiB kan ha sammenlignet med mange andre utdanningsinstitusjoner. Det anbefales at UiB fremmer denne viktige kvaliteten. UiB FRAM anbefaler videre at fagmiljøene drøfter hvordan rekrutteringsgrunnlaget særlig til masternivået kan forbedres, og hvorvidt samspillet mellom forsknings- og utdanningsvirksomheten er godt. Her kan kapasitet for bredde i studietilbudet og dimensjonering mellom studienivå være viktige moment.

Styrke og tydeliggjøre forskningsledelse

Kunnskapsgrunnlaget peker på at det er til dels uklare rollefordelinger knyttet til

formell og uformell forskningsledelse ved UiB, og det er behov for å styrke forskningsledelsen ved UiB. UiB FRAM foreslår at UiB tydeliggjør hvilket ansvar som skal ligge til de ulike ledelsesnivåene, og hva som er en funksjonell delegering av myndighet.

Styrke forskningsstøtte og finansiering

For å utvikle gode forskningsmiljøer er det viktig at fagmiljøene sikres nok ressurser gjennom god administrativ støtte og en finansieringssituasjon som er forutsigbar og gir rom for langsiktighet. Det anbefales at UiB arbeider konstruktivt og analytisk for å legge til rette for en god dialog mellom fagmiljøene og nasjonale og internasjonale forskningsfinansiører. Gjennom UiB FRAM-undersøkelsen peker de vitenskapelig ansatte på at det er behov for å øke administrativ støtte i driftsfasen av prosjektene, og at støtten bør ta hensyn til de ulike prosjektfasene; mobilisering, søknad, oppstart og drift. UiB FRAM anbefaler at dimensjonering av støtte til forskningsprosjekter bør vurderes og diskuteres videre ved fakultetene.

Styrke rekruttering og karriereutvikling

UiB FRAM-undersøkelsen viser at ansatte ser et behov for økt vektlegging og utviding av virkemiddelapparatet for rekruttering. UiB FRAM anbefaler at det legges opp til utviklingsmuligheter for alle grupper, og at dagens karrierepolitikk rettet mot de unge utvides til å omfatte alle grupper vitenskapelig ansatte.

Styrke rammene for tverrfaglighet

Et stort flertall av respondentene i UiB FRAM-undersøkelsen har pekt på at tverrfaglig samarbeid er viktig i fagmiljøet. Det er likevel utfordrende å etablere tverrfaglig forskning blant annet fordi det krever tid og ekstra innsats. Tverrfaglig samarbeid kommer nedenifra, og er tidkrevende fordi det må «modnes», baseres på å bygge nye samarbeidskonstellasjoner og faller lett sammen dersom det ikke er spesifikke «ildsjeler» som driver det. UiB FRAM anbefaler at UiB identifiserer og i størst mulig grad bygger ned organisatoriske hindre og disinsentiver for tverrfaglighet.

Videreutvikle rammer for forskningsinfrastruktur

Forskningsinfrastrukturer er sentralt for å sikre god rekruttering, viktige strategiske samarbeid og gode forskningsresultat, og i UiB FRAM-undersøkelsen sier en ikke ubetydelig andel av ansatte at de mangler tilgang på nødvendig forskningsinfrastruktur. UiB FRAM anbefaler at UiB vurderer om støtten til UiBs forskningsinfrastrukturer er riktig dimensjonert i forhold til fagmiljøenes behov.

Prosess i KMDs utvalg for forskning og forskerutdanning (UFF).

UFF skal komme med anbefalinger til prosesser og handlinger ved KMD som kan lede til bedre rammevilkår og styrket forskning ved KMD. UFF har følgende plan for arbeidet:

- Rapporten ble lagt frem for utvalget for forskning og forskerutdanning (UFF) 11. november.
- UFF legger opp til tematiske møter frem til jul for behandling av rapporten. På de første møtene vil de drøfte forskningsledelse, fagmiljø og internkultur, etterfulgt av forskningsinfrastruktur, forskningsadministrativ støtte og søknadskompetanse.
- Basert på disse møtene vil UFF foreslå en tiltaksliste og prioritering.
- Tiltak og oppfølging blir tema på seminaret som planlegges for alle ansatte i Norheimsund i 6. januar 2022.

- Innspillene fra UFF vil bli lagt fram for Instituttlederforum, og blir grunnlag for sakene som legges frem for fakultetsstyret i oppfølgingen av UiB FRAM-rapporten

Saksbehandler: *Symy november 2021*